

Virtual Summit between Prime Minister Narendra Modi and Prime Minister Scott Morrison of Australia on 4th June 2020

June 03, 2020

4 ਜੂਨ, 2020 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਕਾਟ ਮੌਰਿਸਨ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਵਰਚੁਅਲ ਸ਼ਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ

3 ਜੂਨ, 2020

1. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ 4 ਜੂਨ, 2020 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਕਾਟ ਮੌਰਿਸਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ-ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਰਚੁਅਲ ਸ਼ਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਕਾਟ ਮੌਰਿਸਨ ਦੀ ਇਸ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਇੱਕ "ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਮੇਲਨ" ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ "ਦੁਵੱਲੇ ਵਰਚੁਅਲ ਸ਼ਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ" ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ, ਇਹ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇੰਨਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ।

2. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਸੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਸਮੇਤ ਮੌਜੂਦਾ COVID -19 ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਕਾਟ ਮੌਰਿਸਨ ਨੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜੀਵੰਤ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

3. ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਨਿੱਘੇ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਹਨ, ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

4. ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ 2014 ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ - ਸਤੰਬਰ, 2014 ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟੋਨੀ ਐਬਟ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2014 ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਫੇਰੀ ਨਾਲ। ਨਵੰਬਰ 2014 ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਰਮਿਆਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਭਾਈਵਾਲੀ

ਫ੍ਰੇਮਵਰਕ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੰਵਾਦਾਂ ਦੀ ਬਾਕਾਇਦਾ ਬੈਠਕਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

5. ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੈਲਕਮ ਟਰਨਬੁੱਲ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ; ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਮਾਰਚ, 2018 ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੋਲਰ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ਿਖਰ ਸਮੇਲਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ ਨਵੰਬਰ, 2018 ਵਿਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੇਰੀ 'ਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਰਿਸਨ ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ - ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿਚ EAS ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ (14 ਨਵੰਬਰ 2018), ਓਸਾਕਾ ਵਿਚ G -20 ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ (29 ਜੂਨ, 2019), ਬੀਆਰੀਟਜ਼ ਵਿਚ ਹੋਏ G -7 ਸਮੇਲਨ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਕ ਵਿਚ ਹੋਈ EAS ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ (4 ਨਵੰਬਰ, 2019))।

6. ਆਰਥਿਕ ਜੁੜਾਅ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2018-19 ਵਿਚ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲਗਭਗ 21 ਅਰਬ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦਾ ਕੁਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਤਕਰੀਬਨ 10174 ਅਰਬ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੁਲ ਨਿਵੇਸ਼ 10145 ਅਰਬ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੈ। ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਸੁਪਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਫੰਡ ਵਿਚ 1 ਅਰਬ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

7. ਦੋ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮੁਲਕ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ।

8. ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ISA, CDRI ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਹਿਲ (IPOI) ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਿਸ਼ਦ (UNSC) ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਦੱਸਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ੇਨਾਰ ਸੰਧੀ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਦੱਸਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ NSG ਵਿਚ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਦੱਸਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

9. ਇਹ ਵਰਚੁਅਲ ਸ਼ਿਖਰ ਸਮੇਲਨ ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦਰਮਿਆਨ ਵਧ ਰਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ COVID -19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

3 ਜੂਨ, 2020

DISCLAIMER: This is an approximate translation. The original is available in English on MEA's website and may be referred to as the official press release.